Ч. 235 (13.474). Львів, пятниця 8. вересня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Тайний ультимат.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 3. вересня 1933.

(±) Одна з великих тутешніх газет, звичайно дуже добре поінформована про закулісові гри великої політики, принесла на днях звістку, яка — коли зміст її дійсно правдивий — досяглістю своєю залишає далеко за собою всі інші відомости, передані нам останніми днями — не виключаючи й сьогоднішніх депеш про підписання італійсько-радянського договору про приязнь і ненапад. Ось вона, ця звістка: „Японія вислала перед кількома днями справжній тайний ультимат до Зединених Держав, вимагаючи безпроволочного залишення американської програми морських зброєнь“. Якщо звістка ця правдива, то треба сказати, що американці безпроволочно й недвозначно дали пізнати, що не мають наміру брати під увагу японські домагання. Саме передучора американський державний секретар фльоти передав пресі відомість, що вироблений після старанної розваги контракт про вибудування 37 воєнних кораблів одержав його підпис, тай заявив: „Сподіваюся, що це початок нашої нової фльоти..., якій не буде пари в світі. Завдяки президентові Рузвельтові матимемо могучу фльоту, а наші морські заводи матимуть роботу“.

Навівши цю заяву, тутешня преса пригадує іншу заяву, яку зложив тому 30 років у Сан-Франціско інший президент, котрий теж називався Рузвельт. Пок. Теодор Рузвельт говорив тоді про „нову еру, яка розкривається перед світом, еру Тихого Океану, театру будуччини, суверенність якого повинна належати Зедин. Державам“. В той час Зединеним Державам нарешті вдалося покласти руку на Панамську Республику і канал. Супроти того Англія, занепокоєна за Австралію і інші океанські посілости, обережно звязалася союзом з Японією. Остання — в той час іще доволі непоказна держава! — з радістю приняла на себе поручену їй Англією місію „Спільно берегти мира на Далекому Сході“.

Далекі ті часи! Нині вже ясно всякому англьосаксонцеві, що коли Англія колинебудь у ході своєї великої історії зробила якусь велику й непростиму помилку, вагітну необчислимими наслідками, то помилкою такою був Союз Англії з Японією — одночасно проти Росії й Зединених Держав. Союз той приніс щедрі овочі, але тільки Японії; майже безпроволочно дав їй змогу зломити на манджурських полях единого на Далекому Сході континентального суперника білої раси, Росію, ввів Японію в ряди першорядних світових потуг тай дав їй змогу загрозити цілий англьо-саксонський світ, однаково британський і американський. В періодах історії братовбийчий союз Англії з Японією і уможливлена ним перемога Японії над легкодушно, а то й злочинно веденими російськими арміями лічитиметься подією в чергуванні володіння над світом без порівнання важнішою ніж навіть трагічні події крівавих 1914—18 років. Сьогодні Японія вже з Англією союзом не звязана. Англія не захотіла відновити союзний договір. Та японський вихованець уже почувається доволі кріпким — щоб іти своїми власними шляхами.

Шляхи ці ведуть її передовсім — і покищо — на Китай.

З Китаєм Японія воювала вже раніше. Так у 1895 році Японія, перемігши китайський опір, накинула Китаєви важкий мир, який відбирав Китаєви великі простори і важні пристані. Одначе і трьох тижнів не минуло від заключення того мира, а японський цісар уже мусів під напором европейських потуг з Росією на чолі віддати Китаєви більшу частину своєї добичі. Коли вдруге Японія простягла руки на Манджурію, вона — маючи тим разом за собою британський союз — стрінула вже лише одного противника, [illegible] Росію. Одначе хоча перемога і всипала Японії, то вона так була її ослабила, що мікадо — зрештою не без впливу Америки — ще раз взяв свою руку назад з Манджурії. Коли минулого року Японія, користуючись китайським безладдям, взяла Манджурію в свої руки, то на шляху своїх заборів вона стрінула цим разом усього тільки Союз Народів, кволий і безсилий...

Нині Японія безоглядно виконує свою безмірну програму заборів, організації жовтої раси й усування білих впливів з Азії. Якщо звістка про тайний ультимат японський до Америки виявиться правдивою, то це буде вже явний знак, що питання Тихого Океану, поставлене на чергу справ тому 30 років, може в найближчих роках увійти в нову фазу.

Заняття Манджурії, доконане мин. року, принесло доказ, що партія „більшої Японії“ взяла в руки керму японської політики. Партія ця не виявляє найменшої схильности прийняти безподільне верховодство Америки на Тихому Океані. А американський морський міністр недвозначно заявив, що саме це верховодство лежить у меті нової морської програми Зединених Держав.

Українська пропаґанда в Европі.

Женева, дня 1. вересня 1933.

Говорячи про стан української пропаґанди в Европі доводиться мати на увазі головним чином пресову пропаґанду. Для організації систематичних відчитів у головних европейських осередках українцям бракує передовсім потрібних засобів, а відтак і промовців, себто бракує зрозуміння потреби такої акції та конечности за всяку ціну добути засоби на це. Може недалекий час, коли й українці спроможуться доконати цього, а тим часом можна з деякими обмеженнями говорити хіба про українську пресову акцію в Европі.

До обмежень належить передовсім те, що співробітництво українців в европейській пресі має не систематичний, а випадковий характер. Співробітництво провадить не якась центральна організація українських журналістів в Европі, а поодинокі українці в залежности від своїх особистих здібностей та заробіткових можливостей. Між численними ефемеридами українських пресових служб, аґенцій і кореспонденцій маємо единий „Офінор“, інформаціями якого справді користується від кількох років французька й італійська, а в останньому часі й еспанська преса. Підприємство основане на комерційній основі, яке дає можність іствування його власникові.

Що може осягнути талановитий енерґійний журналіст, що знає добре краєву мову, бачимо в Бельгії, де молодий український інжинір Ю. Яковлів подає у великій кількости дуже цінні статті на українські теми до місцевої преси та спонукує бельгійських журналістів займатися українськими справами. Заінтересування Бельгії українською справою, тим більше характеристичне, що ця мала держава сама по собі у міжнародній політиці ролі грати не може. Зовнішня політика Бельгії є в значній мірі під французьким впливом і статті прихильні для України в пресі Бельгії та самої Франції свідчать про те, що становище французького громадянства та преси супроти СРСР інше як теперішнього уряду.

Безсистемність та випадковість української пресової акції в Европі відбирає їй доцільність та зменшує її результати. Преса малих держав деколи має більше інформацій про українську справу ніж преса деяких великих держав. Англьосаксонські держави грають вирішальну ролю в світовій політиці, тим часом до заснування Українського Бюра в Льондоні англійська преса не мала майже ніяких інформацій про українську справу. До тогож становище цього Бюра остільки виімкове, можности і методи праці остільки своєрідні, що порівнювати чи ставити в звязок його працю з загальною українською акцією в Европі покищо взагалі не приходиться.

Старі традиції української державности в Німеччині дали можність продовжувати там інформаційну акцію розпочату ще в часі світової війни. І в великій мірі завдяки д-р З. Кузелі вона осягла там поважні розміри і дала поважні результати, не зважаючи на довголітню рапалівську політику Німеччини. Нова Німеччина вимагає справді нової програми і нових методів української пресової акції. Але це відноситься не лише до Німеччини, хоч і з деяких інших причин.

Світова опінія відбула в останньому часі поважну еволюцію в українській справі, яку треба виразно підкреслити, щоби не спровадити українську акцію на манівці. Загострення українсько-московських відносин та жахливий голод на Україні дали таку яскраву ілюстрацію справжнього становища, що воно властиво не полишає вже жадних сумнівів.

Справа України здобула в останньому часі велику популярність у цілій Европі. Швайцарська преса, яка з огляду на присутність Союзу Народів в Женеві є в деякій мірі показчиком настроїв цілої Европи, принесла дві статті („Україна невральгічний пункт“ „Жур. д. Жен.“ з 26. 8. 33, і „Трагедія України“, „Нойе Цірх. Цайт.“ з 1. 9. 33), що цілком відповідають українським змаганням. Другий з названих дневників між іншим пише: „Коли антагонізм між Москвою та Харковом так зріс саме тепер, то це є в першій мірі наслідком політики безоглядного визиску з боку Москви, що кинула український нарід в господарську катастрофу, якої ще світ не бачив.“

Не зважаючи на всі умови про ненапад, які московський уряд підписує на всі боки, та торговельні умови СРСР з ріжними державами справа України находить все більше зрозуміння в Европі. Пристосовуючись до настроїв, що панували досі в Европі, українська пропаґанда була часом більше протибільшовицька, ніж національно-самостійницька і затемнювала тим самим національні змагання України.

Більшовизм є внутрішня справа Московщини та держав, у яких московські агенти провалять свою руїнницьку роботу; справаж України є боротьба за її незалежність проти Московщини, незважаючи на те, який більшовизм там панує — Леніна, чи Сталіна, Троцького, Кагановича, Мілюкова, Керенського чи якогось Кирила, бажаного якійсь европейській державі чи не бажаного.

Акція допомоги голодним України та ціла протимосковська акція в Европі вимагає негайного устійнення політичної програми української пропаґанди в Европі та витворення спільної арґументації у всіх державах.

Концентрація української політичної акції на міжнароднім тереві вимагає передовсім реорганізації української пресової акції в напрямі її підпорядкування одному кермуючому осеред-

кові. Пресова робота згідно з одностайними директивами для цілої Европи може осягти безмірно більші результати ніж випадкова неорганізована діяльність окремих осіб та груп. Постачання інформацій з одного центру, організоване зібрання грошевих засобів та їх відповідний поділ між ріжними осередками пресової роботи, розподіл актуальних завдань, організоване навязання взаємин з діячами світової преси і політики і т. і. це все разом можна перевести лише шляхом сконцентрованої організації цілої пресової акції.

Оскільки українська пресова акція в Европі буде частиною політичної протимосковської акції на міжнароднім терені, повинна вона й підлягати політичному проводові західно-українських земель та стояти в найтіснішім організаційнім звязку з проводом зединаної краєвої преси. При обмежености українських журналістичних більше-менше кваліфікованих сил за кордоном доводиться частинні їх писати як для чужих часописів так і для власної преси, чим фактично зміцнюється звязок та співробітництво між краєвими робітниками пера та їх закордонними колегами. Звязок цей буде зростати по мірі зросту цілої акції, буде ставити все більші вимоги до українських журналістів за кордоном. Задоволити ці вимоги та виконати відповідно своє нелегке завдання українські журналісти зможуть лише в тому випадку, коли крім директив та інформацій з краю вони матимуть забезпечену бодай мінімальну матеріяльну підтримку.

Пресова акція як в краю так і за кордоном з поважною частиною цілої політичної акції, і як ціла акція, вимагає вона передовсім принійми мінімальних матеріяльних засобів, зібраних українською нацією поза межами С. С. Р. Р.

М. Данько.

Тайна комуністичнична організація.

БЕРЛІН, 6. 9. ПАТ. В Авгсбурзі викрито тайну організацію комуністичної молоді, що збиралася ночами на полях і в ровах. Арештовано 10 провідників. Підчас ревізії у одної з провідниць тайної організації знайшли спис її членів. Стверджено, що вона складається з 12 підгруп і має 70 членів.

В Любеці арештували 7 б. членів соціял-демократичного Райхсбанеру, обвинувачених у співучасти в бійці. Свого часу вони зізнавали в користь обвинувачених за напасть на робітника гітлерівця, наслідком чого обвинуваченого райхсбанерівця звільнено.

Галицька болячка.

IV.

Російська меншість у Польщі. — Куди прямує галицьке москвофільство? — Чи українське громадянство може бути байдуже супроти польонізації москвофілів? — Факти з минулого галицького москвофільства. — З чим повинно обізнатися наше духовенство?

Після війни до галицької москвофільської інтелігенції приєдналося дещо російських емігрантів, що у власному інтересі й підюджують ту інтелігенцію не єднатися з українським національним табором. Під їх впливом приєдналися галицькі москвофіли до російської національної меншости в Польщі. Через те хвилево збільшився чисельний стан „русских" у Польщі. Одначе не надовго: бо серед росіян у Польщі бачимо великий нахил до польонізації. Старше їх покоління ще бере участь у зїздах російської меншости й може мріє часом про відновлену „єдіную недєлімую", та вже діти по рабськи виправдуються перед кимнебудь, що вони справжні поляки, не росіяни, тільки мають російські прізвища (часом і „малоруські"). І можнаб їм повірити, якщоб не зраджувала їх або ломана польська мова, або в метриці слово „православний". Головно в рядах польського війська та серед польських урядовців можна зустрінути чимало перекинчиків з росіян, яких більше разить українська й російська мова та письмо, ніж корінних поляків! З відразою та недовірям ставиться до тих свіжо спечених поляків чесне польське громадянство, бо вони зчаста повнять серед нього не конче то гідну й почесну службу.

Ясно, що скорше чи пізніше, якщо політичні обставини не змінються, російська меншість у Польщі засимілюється; багато з тих, що ще признаються тепер до російської народности, навіть не перечать тому, коли зведете з ними балачку на цю тему. „Яка держава, такий нарід — говорять. — Була Росія, ми були русскими і православними, а тепер Польща, нічого робити, будемо поляками".

Якаж доля чекає, якщо обставини не змінються, майбутнє покоління теперішнього галицького москвофільства? Можна сподіватися, що діти сучасної москвофільської інтелігенції, які ходять до українських шкіл, станують згодом національно свідомими українцями. Того самого можна сподіватися здебільша по дітях тих селян, які ще й досі під впливом москвофільства, бо вони виростають в українському окруженні. Інакше з дітьми тих москвофільських інтелігентів, яких діти вчаться у польських школах та виростають здебільша в польському товариському окруженні: вони відірвані від рідного ґрунту, опиняться в польському таборі. Вже тепер можна помітити, що студенти-москвофіли, які в середній школі перебували у польському окруженні, беруть участь у подвигах польської корпорантської молоді. Справді, для цієї москвофільської молоді приходять часи, які переживала галицько-українська інтелігенція тому сто літ, коли то Наумович у польській конфедератці пропаґував польські національні кличі. А бачимо також, що деякі з бувших діяльних москвофільських студентів, які з початком нашого століття ширили ненависть до „малорусского наречия" та пропаґували серед галицької москвофільської інтеліґенції вживання виключно російської мови, тепер є вже поляками. Приклади на це можу подати. Не бракує прикладів і на те, що колишні вихованки москвофільських бурс та стипендисти львівського „Народнього Дому" змінили метрику й національність, — не думайте, що на православну й російську, ні, а тільки на римо-католицьку й польську! Ось куди веде москвофільство!

Очевидно, національно свідоме українське громадянство не може бути байдужим супроти того; не можемо держатися слів одного редактора на луговій анкеті, що, мовляв, відпадає тільки гірший елемент. Праця для української нації не полягає на взаїмному переліцитовуванні партійних ґруп та одиниць у голословному патріотизмі, а тільки на освідомлюванні та виховуванні на добрих громадян одиниць малосвідомих, а через те покищо менше вартісних для нації. Через освідомлення досі маловартісна одиниця стає цінним членом свого народу. Тому ми не повинні дивитися байдуже навіть тоді, коли відпадає від народу й найгірший елемент; власне треба старатися цей найгірший елемент зробити добрим. Тому також не треба допустити до того, щоби сучасне галицьке москвофільство згодом ополячилося, а треба його приєднати для української національної ідеї. А осягнемо це, коли москвофілам представимо їх історію, яка не є такою, якою їм представляють їх провідники.

Розглядаючи джерела до історії Галичини в добі національного відродження, ствердив я, що неслушно вважають москвофіли, а за ними й національно свідоме українське громадянство мецената галицько-українського письменства Михайла Качковського москвофілом. (Моя стаття „Чи М. Качковський був москвофілом?", „Нова Зоря", 1931, ч. 53 і 55). Також старе галицьке москвофільство, якого речником був Богдан Дідицький, було проти понехання галицьким гро-

---

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 8. ВЕРЕСНЯ 1933.

З. ГАЙДУЧОК.

По гуцульських бездоріжях.

II.

Дві ночі ночували і день днювали, вже й вертатись хотіли. Шість степенів тепла, така година настала, що на Скуповій сніги впали, а один міст в Устеріках раньше вже забрало. Якось воно протерлось на небі і ми таки рушили дальше на Гриняву.

Ласкаво сонце проблискувало й облази не були страшні, а якось привітніше всміхалися до нас, чи насміхалися над нами. Мабуть знали, що нас чекає.

А в Устеріках рух у кооперативі. Щойно вчора привезли товари, а нині посилають вдруге.

В сонці й воді чалапали ми лугами й царинками, викладали дороги до другого моста, яким перейшли Чорний Черемош та опинилися над Білим Черемошем, чи там Білою рікою.

Більше тут простору в ложбищі ріки, лагідніша зелень, ясніше на душі. Минаємо Стебне, обійсток Юріштана, так добре відомого з „Камяної душі" Хоткевича. Жалували, що не поступили оглянути місця, де він ґаздував, бо все ще показують якісь пивниці, то-що.

І Білий Черемош не дармував. Урвищем видер дорогу так, що ледви фірою переїдеш, а з ґруня сплила глина кремовою сметанкою. Жаль лізти в неї ногами.

Стрічаємо д-ра Юрка М. Їде до Косова і наказує на себе два дні чекати. Ми не від того, але таж два дні нам за довго. Та з них потім зробилося чотири. По дорозі гуцулик нас минув і не поліз у сметану. Виліз на поруче і пройшов ним суцокійно, немов найліпший руховик, хоча яких чотири метри під ним кипів водами Черемош. От спорт на селі!

III.

В дощі дійшли ми в Яблоницю.

А вночі такі шуми счинилися, що й не відріжниш, чи то кичери між собою перемовляються, чи Чермош несе шуми полонинських потічків, чи може „плови" такі вдарили.

Засіріло ранком на дворі, тай нам на душі помрачилось.

Черемоша невпізнати від учора. Назбирав сили у верхах і полонинах, громом гремить, вирівнав скоки, місцями гнівним гуцулом скипить на крутіжах. Дорогу на Гриняву забрав, обриває береги, підповз до поблизьких хат, несе на своїх гривах дерево, валить ним об скали.

А потічки його підсилюють. Глухий ломіт чути з їхнього дна. Глухо котять каміння, немов би далеко гармати били.

Журливо глядять ґуртки гуцулів, готові в кожній хвилині виносити дорібок з загрожених хат.

Хоча нині Купала, то так позимніло, що ніодна гуцулочка не ворожила раннім ранком. Всі похнюпились. Кукурудза ледви вискочила з землі, буришку хоч кліщами витягай, аби росла. Сміливіші виловлюють дерево, а по румунському боці ловлять рибу. З бистрин втікає вона в заливи, що свіжо потворилися.

Погода неабияка. Що хвилини встають сизі мряки понад залісені верхи, тяжко перекочуються царинками і спадають новою зливою вниз.

Вернувся наш господар-лікар. Віз лишив у Стебнім. Верхи та пішки добився домів.

Хоча премося в дорогу, не пускає нас. Лікує нашу нетерплячку. Й ми боїмося огуцуліти. Водить нас до сірчаного джерела в Ферескули, показує на високім ґруни рідку ільму, оглядаємо вирву під ферескульським облазом, де ми ще недавно переходили.

Висипалися гуцули з церкви, заквітчали цапинки простуючи до своїх оседків у верхах.

IV.

Чотири дні висиділи ми, а на пятий надобре розяснилося й ми в дальшу дорогу.

Черемош водами опав так, що понад його руслом, викутім в скелях, прямуємо дальше на Гриняву. А знайте, що і звідтам приїхали до Львова в неділю „розслабленого жилами". Аж зпід альпейських верхів звернули увагу, що свято У М. Х. відбувалося в таку символічну для українського народу днину.

Серед сонячної потопи, медяного запаху закосичених царинок, всміхнених обривів розгадуємо гуцульські загадки в роді тої, що хоч читальня селянської спілки, напроти нас, а кожний стрічний гуцул, як вшкварить по „новомодному" привіт, то здива аж ноги самі стають під вами. Мовляв, культура і сюди преться.

От вже і Стовпні. Злетіли обриви камяною лявіною зі стін і ґорґанським ґрехотом завалили доріжку. Вона й тільки місця знайшла, щоб перепованути між стінами і річкою, яка щойно недавно на ній бушувала.

Перед нами гуки Грамітного.

Розігнався зза скельного масиву і скаче скоками, яких двісті метрів все вниз і вниз.

То з шумом проскочить поріг і запіниться, то розібється на гребенях. Піднесеться білою парою і заграє веселкою. Нагло сяде, закипить громом впаде вниз, позбирається і дальше скаче аж поки не впаде в обійми Пробійної. Там вже й успокоюється. З годину вслухуємося в його гримоти і любуємося його красою, бо не завсіди він такий розмашний.

Пробила Пробійна дорогу для себе і для нас. Тільки вузька грань натикана дзвіничками, відділила нас від Грамітного. Сиві скалки так і стоять рядом і чудують нас своєю сміливістю. Якось то все таке привітне, приваблине. Не знайдете подібного навіть у Чорногорі. Там воно дикіше.

(Продовження буде).

мадянством своєї рідної мови („Початки галицького москвофільства“ і „Два полоління галицького москвофільства“, там-же, ч. 71. і 73), а хилилося до Росії тільки тому, що її докладно не знало. Незавидна доля була галицьких священиків, які в 60-их рр. минулого століття пішли в добрій вірі на запросини російського уряду очищувати наш обряд в унїятській церкві на Холмщині від польонізмів; вони мусіли ширити православія з наказу царського уряду, який згодом з ними обійшовся вовсім не по-людськи. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan“ — так писав до Б. Дідицького перший холмський православний епископ-галичанин Маркил Попель, коли його російський уряд усунув з епископського уряду. Трагічною смертю помер у Росії знаний пропаґатор галицького москвофільства Іван Наумович. Доля його, як також тих галицьких священиків, що еміґрували на Холмщину, подібна до долі тих галичан, що гинуть тепер на Радянщині. Представляючи такі факти з історії галицького москвофільства його вже нечисленним прихильникам серед селянської маси, можна все таки її вирвати з кігтів політичних спекулянтів.

Розуміється, що освідомлюючу працю серед нашого селянства мають змогу вести в першу чергу наші священики. Тому наші духовні власти повинні подбати, щоби до сіл, в яких помітне москвофільство, пішли священики добре обізнані в історією галицько-українського національного відродження та галицького москвофільства, як також в історією унії на Україні. Треба жалувати, що досі наші духовні круги не подбали про науковий нарис історії унії на Україні, а головно релігійної боротьби в XVI.—XVIII. ст. Історія боротьби унії з православієм така повчаюча для наших часів! Унія щойно тоді поширилася на Україні, коли унїятські владики стали на сторожі всіх питоменних признак нашого обряду та стали відноситися з толеранцією до своїх православних братів. Та ще одно з цієї історії: в часі найбільшого роздрження між православними й унїятами на Україні ані перші не викидали із своїх богослужебних книг слів „соборна католицька церква“, ані останні слова „православний“; це не пошкодило ні трохи православію одних, ні католицизмові других. І це повинно взяти під увагу наше духовенство, коли хоче протиділати православній акції в околицях, де нарід привик і до старої національної назви „русин“ і до слова „православний“ в богослуженні, як от на Лемківщині.

Д-р Микола Андрусяк.

Недоля нашого шкільництва на Словаччині.

(Меморіял пряшівського епископа.)

Доля так судила, що частина нашого народу за Карпатами опинилася під правлінням словаків. Від самого початку спільного життя зайшли між обома братніми народами непорозуміння, бо сильніщий брат забув на минулу однакову недолю й почав наслідувати деякі способи своїх недавніх переможців. Сталося це перший раз при народочисленні в р. 1920., при котрім вийшло нараз, що в корінно українських селах найшлося нараз майже 100 проц. словаків. Вислід того першого народочислення привів навіть покійного проф. Петрова до публичного протесту проти такого способу роблення статистики. Ця практика повторилася і при народочисленні в р. 1930. На основі цих статистик діється тепер таке, що чисто українські села не можуть мати своєї рідної школи — а лиш словацьку.

Проти такої поведінки уряду виступив минулого місяця гр.-кат. епископ пряшівський Павло Гойдич вже вдруге до міністра шкільництва Дерера з обширним меморіялом, який опублікував у 18. числі „Русского Слова“ в Пряшеві з 28. липня ц. р.

Епископ Павло, опираючись на заяві міністра Дерера, що не буде терпіти в школах релігійної, національної і клясової нетерпимости, доказує йому саме протилежне, бо, не зважаючи на його заяву, „в наших чисто руских селах може в 90 проц. вичується по словацки“. Щоби кривди нашого населення були усунені, відкликується епископ до соціяльного, демократичного почуття міністра, до конституційної грамоти чсл. республики і до рішення мирової конференції, які треба респектувати.

В дальшому малює недолю свого народу взагалі, а зокрема кривди на полі шкільництва. Народнє шкільництво лишилося в руках віроісповідних громад, які задля свого зубожіння не можуть покривати не лиш річевих видатків, але й давати також прибавки на пенсію й обезпечення учителів. Наслідком того учителі скоро міняються і наука на цім терпить. Перестерігає міністра, що насильне накидування словацької мови русинам не принесе Словаччині консолідації, але невдоволення, огірчення та реакцію. Основи давньої Мадярщини, каже епископ, тоді зачали колибатися, коли почалася насильна мадяризація у шкільництві. Меморіял кінчиться зазивом, що в інтересі славянської держави лежить **зробити все можливе, аби всі громадяни дістали те, що їм на основі законів і справедливости належиться, бо не полки, але вдоволені громадяни роблять державу сильною.**

До того меморіялу додана статистика українських сіл у східній Словаччині, з якої виходить, що бардіївська округа має 37 сіл з більшістю українського населення, гуменська 7, кежмарська 16, кошицька 4, межиляборська 54, пряшівська 16, сабінівська 24, снінська 19. Сіл з мішаним словацько-українським населенням є: в гуменській окрузі 1, кошицькій 4, михайлівській 4, пряшівській 7, сабінівській 2. Разом є у східній Словаччині 177 сіл українських і 18 сіл мішаних.

Нова революція на Кубі.

На основі інформацій з Гавани нова кубанська революція, що розпочалася 4. ц. м., обійшлася без проливу крови і без жертв. Провідниками революції є сержант Батіста, проф. університету Мартін і журналіст Карбіо. Головним революційним чинником є суспільні елементи, зорієнтовані в напрямі соціялістичнім, але не комуністичнім.

Революціонери в Сантяго на Кубі опанували військовий ґарнізон, який перейшов на їхню сторону. Вояки увязнили старшин і випустили на волю вояків, арештованих за часів ген. Мачада. Крім того скинули з уряду ґубернатора і бурмістра, причому прийшло до стріляниниі, але ніхто не був навіть ранений.

Провізоричного президента республики Чеспедеза покликали із столиці до Ст. Кляра, щоб оглянув шкоди від цикльону. Димісії уряду дожидають кожної хвилини. Міністр внутрішніх справ заявив, що готов разом з іншими міністрами співділати з революційним урядом.

ГАВАНА, 6. 9. ПАТ. Уряд Чеспедеза подався до димісії після конференції з провідниками революції. Один з революційних комісарів, повідомляючи про факт обняття влади військовою хунтою (радою) представників дипломатичного корпусу, висловив надію, що держави, які мають своїх представників на Кубі, визнають новий уряд. Один з комісарів д-р Партеля буде виконувати владу президента. Два американські кружляки прибули до пристані.

ЛЬОНДОН, 6. 9. ПАТ. З Гавани повідомляють, що в склад кубанського провізоричного уряду входить 5 осіб. Провід обняв д-р Партеля, однак головну ролю грає сержант Батіста, що обняв становище шефа армії. Головним політичним інспектором є радикальний журналіст Карбіо, один з 5 членів хунти. Карбіо провів два роки в Радянщині і є симпатиком комунізму.

—o—

Більшовицькі замовлення в Америці.

З Нюйорку повідомляють, що радянські імпортові синдикати фіналізують трансакції, які обіймають харчові товари. Першою з тих трансакцій буде закупно 5 міліонів безрог, з яких перший транспорт мав би відійти до Радянщини вже в найближчому часі. Крім того російські імпортові синдикати закуплять кілька міліонів кг. масла і сира. Незалежно від того радянський уряд переговорює з великими електричними концернами в справі дальших замовлень

—o—

Проти жидівських переслідувань

ЖЕНЕВА, 6. 9. ПАТ. Вчора вечором відкрито всесвітну жидівську конференцію, що має приготовити жидівський конґрес на 1934 р. В конференції беруть участь представники майже всіх европейських країв та деяких заморських. Засідання відкрив рабін Візе, заявляючи, що головним завданням конференції й майбутнього конґресу є зорганізувати боротьбу з переслідуванням жидів у Німеччині.

Що грозить Совітам на Далекому Сході

(УП) Згідно з вістками одержаними з Москви, останнього часу небезпека для Совітів на Далекому Сході значно збільшилась і московський уряд уживає енерґійних заходів для зміцнення там свого військового стану.

В далекосхідній армії більшість частин перебуває у складі воєнного часу. Піхотні дивізії, 35, 36, 40, 1, тихоокеанська і 2 амурська одержали замісць кінних шводронів по одному кінному полку. З корейських і китайських збігців сформована „інтернаціональна стрілецька бриґада“ з 2 полків, яка розташована в місцевости між корейською і манджурською ґраницею і завданням якої є партизанка в разі війни. Окремі кінні бриґади далекосхідної армії (5, 9 і прикордонна) одержали по одному загонові мотомеханізованого війська.

Звертають особливу увагу на збільшення технічних частин армії. Авіяція налічує понад 400 літаків, більшість яких розміщена в районі Спаськ, Хабаровськ і на південь від Владивостока, де коло Нововіїаська влаштовано великий аеродром, як базу для воздушного нападу на терени Кореї і японські острови. Матеріял в авіяції найкращий, який має червона армія.

Збільшено число мотомеханізованих частин. Загалом в армії налічують понад 500 боєвих панцирних машин ріжного роду (танків, панцирників, панциропоїздів).

Згідно з останніми вістками радянці вирішили за всяку ціну удержувати укріплений район Владивостока, де ведуть енерґійні праці над зміцненням фортифікації.

Найслабшою ділянкою радянського становища на Далекому Сході є комунікація краю з европейською Росією. Тому йдуть тепер праці задля поліпшення залізничих сполучень. Великосибірська залізниця аж до стації Каримская (100 км. на схід від Чіти) має подвійні рейки. Тепер поспішно прокладають другі рейки на амурській залізниці від Карімськая до Хабаровська (продовж 2250 км.).

Одночасно вживають заходів для організації місцевої воєнної промисловости, бо постачання воєнного матеріялу з Европи в час війни не є певне (через великі віддалі і зріст ворожости населення здовж сибірської залізниці). Муніційні фабрики засновані в Забайкаллі (Петровський завод) і в Амурській області (Біробіджан і Хабаровськ). Основують також воєнно-хемічну промисловість.

Політичне становище на Далекому Сході стає для Совітів все більше ґрізним. Переговори в Токіо про продаж радянцям східнокитайської залізниці зупинились на мертвій точці. Японські воєнні кола збільшують свої домагання і в пресі висловлюють своє бажання „купити“ у Совітів цілі їх далекосхідні володіння, як Сахалін, Камчатку, ба навіть Владивосток, „без якого східнокитайська залізниця не має торговельного значіння“. Цікаво, що, як стверджує хабаровська українська газета „Комуніст“ 1. 8. 1933, **японці шукають звязку з українськими колами за кордоном, бажаючи опертись в своїй політичній праці на Далекому Сході на українське населення Зеленого Клина** (терени Амура і Усурії, заселені переселенцями з України). Йде нібито про те, щоб там збудувати „далекосхідну українську республику“.

Енерґійну політичну працю японці провадять в Монголії і провінції Сіньцзян (Китайський Туркестан). Японські агенти в Монголії розгортають пропаганду про приєднання тієї держави до Манджу-ко. В Сіньцзяні, де вже цілий рік палають повстання населення проти китайської адміністрації і радянських торговельних організацій, японці підтримують голову повстанців генерала Ма-цзу-їн, який поставив своєю метою збудувати „Велике Монгольсько-манджурське Цісарство“ від кордонів радянської Середньої Азії до Японського Моря. Через те, що населення провінції Сіньцзян є в більшости музулманське, генерал Ма-цзя-їн домагається також приєднання до того цісарства музулманських народів совітських середноазійських республик.

Отже загроза радянському пануванню йде на цілому азійському сході.

(Це видно „рівновага“ для совітофільських настроїв в Европі!).

„Небезпека порозуміння з С. Р. С. Р."

Нова стаття „Журналь де Женев"

„Матен" у своїм числі з 2-го вересня передає на підставі телефонічної звістки нову статтю „Журналю де Женев" про ситуацію в Радянському Союзі. Ця стаття звертає увагу на небезпеку всяких нормальних взаємин з совітським урядом у таких словах:

„Шукати дипльоматичної або економічної співпраці з Москвою це йти на ріжні небезпеки. Ніяка держава не може в теперішніх відносинах почувати себе забезпеченою перед революційною пропагандою. Ніякий уряд не має права довіряти зобовязанням, які беруть на себе Совіти; вони виключають ці зобовязання своїм інтернаціональним комунізмом. Загрожені у себе дома, вони відчувають тим більшу потребу підтримувати руїнницьку агітацію в інших державах. Просовітська політика основана на інтересах служить тільки Совітам ворогам Росії і тільки підтримує більшовицьку діяльність у світі.

Від 15 літ під комуністичним режімом терпить великий нарід. Уряди знають про це, бож не складаються вони з самих неуків і дурнів. Радянський Союз, нині як учора це край Г. П. У. і голоду. Коли українські козаки або селяни доведені до розпуки бунтуються, відділи червоної армії вирізують їх жорстоко. На колишніх господарських полях видко нині „обсерваційні башти", звідки агенти Кремлю стежать зблизька і здалека своїх нових рабів — колгози та совгози; літаки літають над нивами вкритими збіжжам, піші та кінні патрулі перешукують країну. Вони мають на меті за всяку ціну вирвати виголоднілому селянинові кілька снопів збіжжа, на які він працював у поті чола і які держава краде йому на те, щоби годувати вірних членів комуністичної партії, червоних салдатів і шпигунів і щоби продати це збіжжа за низьку ціну на чужині, що й так уже ним залита".

—o—

Липський ярмарок і господарська кріза.

(УП) Липський ярмарок, що саме тепер відбувається, звертає на себе увагу всього господарського світа. Діється це в першу чергу тому, що загранична преса деякого напрямку підняла проти нової Німеччини шалену пропаганду з приводу переслідування жидів у Німеччині, а головно веде пропаганду за господарським бойкотом Німеччини у цілому світі. Під знаком цього бойкоту й стоїть липський ярмарок. Успіхи бойкоту, як їх сподівалася преса, дуже непомітні. Правда, покупці змінились. Коли давніше Липськ був у часи ярмарку повний жидів, то тепер того нема, але зате появилися інші люди з ріжних сторін світа, що хотять купувати. Ярмарок і німецьке господарство не стратить дуже багато на бойкоті, зате відбивається на ньому дуже обставина фінансового характеру, цебто труднощі девізові і митні. В перших днях трудно було сказати, який успіх принесе ярмарок. Одначе дальші дні показують, що всежтаки інтерес йде досить добре, а деякі фірми поробили таки зовсім добрі інтереси. Загранична преса писала, що жидів виключено від участи в ярмарку, а тимчасом це не відповідає дійсности. Деякі жидівські фірми самі себе повиключували від участи, йдучи за гаслом бойкоту. Від проводу ярмарку не ставлять їм ніяких труднощів.

На ярмарку переважає тепер не велика індустрія, як це було давніше, а більше середний і ремісничий стан. Учасників дуже багато і всі вільні місця заняті малими фірмами. Причинилась до того й та обставина, що малим фірмам, а передовсім ремісникам віддавано вільні місця по дешевшій ціні. Досі цього не роблено і тому малим фірмам було трудно заплатити всі кошти, звязані з участю в самому ярмарку. В загальному виставка має дати доказ, що німецька індустрія є здібна заступити себе в конкуренційній боротьбі в цілому світі. Виставлені товари вказують на покращання якости їх, а не скількости, як це було досі при масовій фабрикації всього товару.

На окрему увагу заслуговує так званий брунатний ярмарок. Це є виставка німецької індустрії виключно для внутрішнього німецького ринку, бож хіба заграниця не буде купувати масово товари, а головно уніформи, вживані лише в Німеччині. При цьому ведеться пропаганду за тим, щоби німецькі купці купували лише німецькі продукти, а дальше, вживали лише німецькі харчові продукти і в той спосіб поперли німецький хліборобський стан. Така пропаганда ведеться вже здавна у всіх інших країнах і проти неї віхто не протестує. Льогічно беручи, не повинен був повстати протест і проти Німеччини. В дійсності такі протести піднесять, але їх причиною є зновуж таки антинімецька пропаганда в жидівсько-соціялістичних колах цілого світа. Побіч брунатної виставки заслуговує на увагу ще спеціяльна виставка саксонська, яка має показати світові, що дає для німецького господарства сама Саксонія, а дальше й заохотити самих німців купувати товари саксонського виробу, щоби в той спосіб зменшити безробіття. На будівельній виставі не забуто також і про повітряну охорону на випадок війни. При цьому звертає на себе увагу також новий спосіб будови сталевих доріг у звязку з проектом Гітлера розбудови німецьких автошляхів. На брунатній виставці можна купити навіть сталеві шоломи.

Великі надії покладає індустрія на експорт за границю. Що правда, то досі німецький експорт зменшився, а імпорт збільшився на деякий відсоток, але причиною цього є лише девізові труднощі. Дивним дивом збільшився імпорт тютюну. Злобні язики говорять, що причиною цього є пропаганда проти курення жінками. За якістю німецьких товарів промовляє й це, що нині 40 прц. постачання машин цілому світові має Німеччина, мимо всяких труднощів, ставлених німецькому експортові.

Щоби протидіяти жидівсько-соціялістичній пропаганді проти німців, закликали провідники німецького господарства пресу писати отверто про все те, що бачать власними очима. І дійсно так. Коли оглянути власними очима те, що з Німеччині діється, і порівняти голоси ворожої пропаганди, то відразу видно цілу правду. Ця обставина важна й для нас з огляду на протиукраїнську пропаганду у світі з боку деяких кол, політичних і господарських.

—o—

Великий політичний процес за приналежність до О. У. Н. на Волині.

В понеділок 4. ц. м. відбувся перед Окружним Судом у Луцьку великий політичний процес проти 9 молодих селян зі села Лаврова луцького повіту на Волині. Є це третій з черги масовий політичний процес проти волинських селян за приналежність до ОУН. Тим разом стануло перед судом 9 мешканців села Лаврів, а саме:

1) **Ананій Закоштуй**, син Микити і Катерини, літ 24, рільник, абсольвент 5 кляс гімн., резервовий капраль польського війська;

2) **Борис Заремба**, син Максима і Евфрозії, літ 20, рільник;

3) **Віктор Помяновський**, син Миколи і Параскеви, літ 24, рільник;

4) **Петро Зацерковний**, син Миколи і Марії, літ 19, рільник;

5) **Федір Корольчук**, син Йосифа та Анізії, літ 21; рільник;

6) **Федір Помяновський**, син Миколи і Параскеви, літ 18, рільник;

7) **Микола Микетюк**, син Данила і Ольги, літ 18, рільник;

8) **Левко Хвещук**, син Нікандра і Олександри, літ 21; рільник;

9) **Іван Остапюк**, син Андрона і Еви, літ 17, рільник, усі православної віри, яким акт обвинувачення закидує, що в часі від липня 1932 р. до 10. квітня 1933 р. в селі Лаврові, волости Полонка, луцького повіту брали участь в ОУН, яка прямує до відірвання від Польщі південно-східних земель та побудування на них Незалежної Української Держави, і що з тією метою ввійшли у порозуміння з іншими ще особами, чим допустилися злочину з арт. 97 § 1. к. к. в звязку з арт. 93 § 1. к. к.

Акт обвинувачення на першому місці поставив Ананія Закоштуя, як того, що мав дістати від повітової команди ОУН в Луцьку приказ зорганізувати в селі Лаврові кілька „пяток" або „трійок". Це доручення Ананій Закоштуй виконав у цей спосіб, що навязав контакт з Борисом Зарембою і Віктором Помяновським, назначив їх комендантами груп та поручив їм втягнути до організації ще й інших. Борис Заремба зорганізував „трійку" зложену з нього, Левка Хвещука і Івана Остапюка, а Віктор Помяновський „пятку", до якої входив він, Федір Корольчук, Федір Помяновський, Петро Зацерковний і Микола Микетюк. Обвинувачені Ананій Закоштуй, Віктор Помяновський та Борис Заремба весь час були в контакті між собою і з іншими обвинуваченими, давали їм читати літературу ОУН та поширювали „Сурму". Акт обвинувачення закидує їм усім теж, що переводили збірки та продавали цеґолки на бойовий фонд О. У. Н.

Обвинувачених судив суд у складі: предсідник суду, окр. суд. Окуліч, вотували: окр. суд. Дзєвульський і Добровольський, обвинувачував прокуратор Гозьдзік, боронив адвокат посол д-р Степан Біляк. Хоча у слідстві деякі обвинувачені призналися до приналежности до ОУН, а навіть назвали поодиноких членів „трійки" і „пятки", на вчорашній розправі всі заперечили свою приналежність до ОУН. Натомісць твердили, що працювали в явних місцевих національних організаціях, а найдену в них підчас ревізії нелегальну літературу дістали поштовою пересилкою від невідомих осіб. Переслухані прокураторські свідки 2 поліційні функціонарі Матушевіч і Вижинський потвердили під присягою, що всі обвинувачені за винятком Ананії Закоштуя призналися до приналежности до ОУН та взаїмно виявили себе як членів „трійки", або „пятки". Тому, що прокуратор і поліційні функціонарі цілий ряд видавництв як „Націоналізм" Донцова, „Архів Української Революції" Доценка, „Літопис Червоної Калини" (найдені у поодиноких обвинувачених) — зараховували до нелегальних видавництв, а про герби (Пласта) твердили, що це відзнаки ОУН, оборонець посол д-р Біляк домагався покликати на розправу знавця для політичних справ, якого згідно з тим внесенням допущено. Знавець Казимир Гладковський потвердив твердження оборони, одначе заразом ствердив, що ОУН чимраз більше поширює свою діяльність на Волині, яка покищо проявляється вибиванням шиб та замальовуванням державних орлів. Прокуратор Гозьдзік заявив на вступі у своїй промові, що прикро йому обвинувачувати братів славян, які нераз спільно з поляками проливали свою кров в обороні Польщі, але підсудні належать до тих бунтівників, які працюють на згубу Польщі і українського народу, а в користь Німеччини і тому домагається для них суворої кари.

Оборонець посол д-р Степан Біляк в півторагодинній промові доказував невинність підсудних, зокрема виголосив правний вивід, в якому устійнював, що закинене переступство не становить в конкретному випадку злочину головної зради з арт. 97 § 1. к. к., а зібраний судовою розправою матеріял є щонайвище переступством недозволеного товариства з арт. 165 к. к. В загальній частині промови оборонець рішуче застерігся проти леґенди, проголошеної прокуратором начеби український національний рух був плодом німецької акції, а навпаки українські визвольні гасла є власним твором українського народу і за них боровся український нарід уже в часі світової війни. Прояви українського націоналізму на Волині належить повитати як здоровий відрух та протиставлення українців комунізмові.

Після цих промов трибунал пішов на нараду та проголосив присуд, яким засудив усіх обвинувачених за злочин головної зради з арт. 97 § 1 к. к., а зокрема:

1) **Закоштуя Ананія на 4 роки вязниці,**
2) **Зарембу Бориса на 3 роки вязниці,**
3) **Помяновського Віктора на 3 роки вязниці,**
4) **Зацерковного Петра на 3 роки вязниці,**
5) **Корольчука Федора на 2 роки вязниці,**
6) **Помяновського Федора на 2 роки вязниці,**
7) **Микетюка Миколу на 2 роки вязниці,**
8) **Хвещука Левка на 2 роки вязниці,**
9) **Остапюка Івана на 1 рік вязниці.**

Всіх засуджених позбавили крім того горожанських прав на 10 літ.

Цей, навіть на волинські відносини строгий присуд викликав серед українського громадянства на Волині велике враження. Присуд цей ще не правосильний, стане предметом апеляційної розправи в Любліні.

—o—

Політичні візити.

БЕРЛІН, 6. 9. Пат. З міродатних німецьких кол потверджують вістку, що віцеканцлер Папен задумує осінню зложити візиту в Будапешті. Речинець тієї подорожі ще не устійнений. На основі інформацій преси подорож буде мати характер урядової візити від німецького уряду за приїзд мадярського премієра Ґембеша до Берліна. Одночасно німецькі часописи повідомляють, що премієр Ґембеш потвердив урядово свій виїзд з запросини Кемаля Паші.

—o—

Концентраційні табори в Румунії.

ЧЕРНІВЦІ, 6. 9. ПАТ. На основі звіту поліційної влади комуністична партія на терені цілої північної Румунії ослабла в останніх часах значно, зате зросла акція скрайних гітлерівських груп, ведена головно елементами напливовими. Преса нотує поголоску про намір влади створити в середущій Румунії концентраційні табори для всяких опозиційних елементів.

—o—

Крадуть по більшовицьки.

МОСКВА, 6. 9. ПАТ. У промисловому центрі на Уралі, Маґнітоґорську викрито величезні зловживання у виділі постачання для робітників. Стверджено, що у зловживаннях брали участь 150 службовців.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Рішучий виступ.

Приємно є час-до-часу занотувати якийсь відрадний, потішаючий, за серце хапаючий обяв. Серед повені прикрих випадків, трагічних фактів і розпучливого настрою така подія грає усіми красками веселки, вливає в душу віру в краще завтра, підносить у гору серце.

Прийшов нині до мене один з шановних академиків-галичан і зі сльозами в очах сказав:

— Прошу вас, виправдайте нас, бо ми не винні.

— В чім річ?

— А ось із нашим „академством". Україна пухне з голоду, люди листя, кору з дерев поїли, падлину відкопують, діти батьків, батьки дітей їдять, а ми не піднесли ніякого протесту. Зовсім певно суспільність негодує на нас, що ми досі не зревиґнували зі сумнівної почести.

— В самій річі...

— Отжеж власне. Ми тому не винні. Хотіли були давно це зробити, але — ви знаєте як воно буває — то один, то другий, то третій не міг прийти і так якось відтягнулося. Ручу вам, що ніякі інші причини не руководили нами. Аж учора зібралися ми всі і одноголосно рішили, що довше годі носити титул члена Української Академії Наук з московською заладовою мовою, в якій навіть Скрипник був націоналістом.

Мені радість підступила під горло, і я довго не міг слова промовити.

Врешті:

— Справді ви всі *одноголосно?!*

— Всі!

— Славно. Нарешті щось перейшло в нас одноголосно. Але... Правда. Зовсім що інакшого якісь там збори, нарада чи засідання звичайних смертельників, а інша пара кальошів наші вчені, люди з досвідом, характером і самопошаною. Це не якийнебудь кандидат за копського громадянина, що хоче щойно робити карієру і кидається туди, де чує дзенькіт срібняків і запах ікри.

Шановний академик кивав заслуженою головою, тож я собі не переривав:

— Ваш протест проти того всього, що діється на Україні, що роблять з нашим народом північно-східні окупанти, напевно відібється голосним відгомоном не тільки на українських землях. Він знайде прихильне вухо і поза нашими землями, бо вже стільки людей затрівожилось долею бездольних наших братів. Славно! І ще раз: Славно! і тричі: Славно!

Я стиснув простягнену до себе академичну руку і стало так якось легко, так добре на душі...

Галактіон Чіпка.

Новий наступ більшовиків в Америці.

НЮ ЙОРК, 25. серпня. (Вл. кор.) В пятницю, 18. серпня відбувалися в Ню Йорку в Народному Домі наради Центрального Комітету українських народних товариств в цілі започаткування акції для допомоги голодуючій Україні. Наради були оголошені наперед в ґазетах. Скористали з цього більшовицькі лідери, що держать у своїх руках т. зв. Український Робітничий Дім та видають більшовицький щоденник „Українські Щоденні Вісти" і прийшли непрошені на наради, оправдуючись тим, що вони представляють також „народні товариства". Коли після зреферування справи головою комітету п. А. Бораком прийшло до дискусії, присутні більшовики заперечили всякі вісти про голод на Україні і радили завязати комітет для голодуючих на Західній Україні. В такому комітеті вони обіцяли взяти участь. Та присутні члени Центрального Комітету, зміркували замір більшовиків, щоби розбити акцію в самому зародку і випросили більшовицьких аґентів із салі засідань. Однак вони не хотіли вступитися. Тоді представники народніх товариств загрозили чинним насиллям. Більшовики порахували свої сили, а як побачили, що їх дуже мало, вийшли з салі. Тут треба згадати, що від яких 10 літ представники більшовицьких орґанізацій не пробували заходити до Народнього Дому. Тепер, видко, дістали наказ з Москви, розпочати наступ на всякі спроби українців, які ведуть до ратування вмираючих земляків на Україні. Американське українське громадянство повинно звернути увагу на нові більшовицькі затії і з місця дати належну відправу всякій більшовицькій кирині, хочби як вона була замаскована.

—о—

Ревізії й арештування в Яворівщині.

В початках серпня ц. р. переведено ревізію й увязнено Павла Химича, молодого інтеліґента з Дрогомишля пов. Яворів. Арештованого держано спершу в судових арештах в Краківці, опісля відставлено до вязниці окр. суду в Перемишлі. Причина арештування невідома.

Невідомо також, з якої причини перевела поліція ревізію дня 18. м. м. в яворівського курсора який збирає членські вкладки ріжних товариств, і забрала йому книжку на збірку членських вкладок до філії Т-ва Допомоги Інвалідам.

Дня 22. м. м. переведено ревізію у Василя Романця з Наконечного біля Яворова. 26. м. м. перевела поліція ревізію в Кузьмця, почтаря з Наконечного та його сина, Костя, б. студ. техніки в Бельгії. Ревізія не дала ніякого висліду, а увязнених після двох днів випустили на волю. Дня 25. м. м. перевела поліція зі Скла ревізію в домі І. Дочила, упр. школи в Старичах, явор. повіту. Забрали ріжні папери й книжки його сина п. Мирона Дочила, теольоґа. Між забраними книжками є напр. „Думки про націю й державу" Липинського, „Чому Русини або Малороси називаються Українцями", письменне поучення з „Просвіти" як вести протокол голосного читання, підручні записки з голосового читання, протокол загальних зборів Кружка „Р. Ш." у Старичах, реферат про Шашкевича і т. п. Хор львівських богословів, який приїхав дня 29. серпня ц. р. до Яворова, щоби уладити Шашкевичівський концерт, перепала поліція при їзді зі залізничого двірця й леґітимувала всіх членів хору.

„Укр. Слово".

Вступні іспити та вписи до коедукаційної кляси в Академічній гімназії.

Міністерство Освіти дало згоду на коедукацію в тут. гімназії, цього шк. року в І-ій клясі. Дирекція, як досі, приймає зголошення кандидаток до І-ої кл. щоденно від 10-ої год. до 1-ої передполуднем. Вступні іспити відбудуться в **суботу** дня 9. вересня 1933 в 8 год. рано.

Д. Лукіянович,
директор Акад. гімн. у Львові.

—о—

ЛЕТ ДОВКОЛА ПОЛЬЩІ.

Чотири катастрофи в однім дні.

У середу почався лет авіонеток довкола Польщі. Траса веде через 25 летунських майданів. Головний лет. майдан є у Варшаві. З лет. мокотівського майдану вистартувало 24 спортові літаки до Білої Підляської (145 км.) Перед стартом один літак не міг летіти, бо його пільот занедужав. Далі перервали лет два літаки з причини катастрофи. Третя катастрофа пригодилася пільотці Сікорянці біля Гродна. Літак її розбився. Вона й її товариш-пільот Лопатнюк вийшли ціло. Вкінці перервав лет гогож дня літак із познанського аероклюбу.

ЕРІО В ҐОРКОГО.

МОСКВА, 6. 9. ПАТ. Еріо був учора на сніданні в Максима Ґоркого, потім у гуртку більшовицьких письменників обговорювали справу французько-російського культурного зближення.

ПРОТИНІМЕЦЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПАРИЖ, 6. 9. ПАТ. В одній каварні на Монпарнасі була вчора велика протинімецька маніфестація. Гурт молоді „Жя женес патріотік" протестував проти критики фр. уряду кількома німцями. Юрба ставула по боці молоді та кричала: „Хай живе Франція!" Подію зліквідувала поліція.

ПАРИЖ, 6. 9. ПАТ. Як повідомляють із Тульону, гітлерівський прапор на кораблі „Нойбурґ" дав причину до протинімецької маніфестації. Представники демонстрантів зажадали, щоби прапор усунули. Поліція розігнала маніфестантів.

КАТАСТРОФА БІЛЬШОВИЦЬКОГО ЛІТАКА.

МОСКВА, 6. 9. ПАТ. Тіла жертв летунської катастрофи, що приключилася вчора біля Подлєвська перевезли до Москви та виставили в домі союзу. Польський посол Лукасевич зложив співчування ком. Літвінову.

БІЛЬШОВИКИ ПРО НІМЕЦЬКЕ ЛЕТУНСТВО.

МОСКВА, 6. 9. ПАТ. „Комсомольская Правда" обговорює дані в справі активности Німеччини в спортовому й комунікаційному летунстві та стверджує, що Німеччина вишколила тисячі пільотів виключно гітлерівців і збільшує скорість цивільних апаратів.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЛАД В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ, 6. 9. ПАТ. „Ексцельзіор" обговорює французько-англійські розмови на тему розброєння та висловлює думку, що в розмовах, які почнуться небаром, справа контролі зброєнь стане гол. предметом розважань трьох урядів, свідомих своєї відповідальности за лад в Европі.

НОВИНКИ

— **Продовження осінного сезону в Черчі.** Осінний сезон у Черчі триває до 1. жовтня. Та з огляду на спізнені жнива Управа задумує продовжити його і поза перший жовтня, тимбільше, що напливає багато зголошень від селян і священиків. Гості, які приїдуть до 10. і 15. вересня, матимуть доволі часу на викінчення повного лікування. Ціни в осінному сезоні мінімальні. Цілоденне удержання в першорядних пансіонатах 3—3.50 зол. Лікування для інтеліґентів (купелі і оплати) не переходять 60 золотих, для селян 50 зол. Мешкання у господарів 10—15 зол. на місяць. ч. 319 2—3

— **В справі безробітних українців.** Народня Організація Українців м. Львова взиває усіх безробітних українців, абсольвентів(-ок) середніх і вищих шкіл, щоб у своєму інтересі подали Народній Орґанізації: 1) своє імя і назвище, 2) вік і стан, 3) адресу, 4) освіту, 5) протяг часу, в якому є без праці і причини цього (редукція, ліквідація установи чи що), 6) ділянку, в якій працював, 7) ділянку, в якій хотів би працювати. Зголошуватися особисто в канцелярії Народньої Орґанізації Українців м. Львова при вул. Підвалля 7., III пов. кожного дня крім неділь і укр. свят від год. 11. перед пол. до год 1. вполудне не дальше, як до кінця вересня ц. р.

— **Покарані читальники.** Яворівське староство покарало Андрія Купновицького з Бунова, голову читальні й Олену Гридову з Бунова, члена комітету будови читальняного дому, карою по 20 зол. або 3 дні арешту за те, що нібито вони переводили без дозволу влади збірку датків на будову читальні. Крім них за те саме покарало староство й Омеляна Сливку. Покарані відкликалися до окр. суду в Перемишлі.

— **Землетрус на Покутті.** Як повідомляють з Коломиї, в понеділок 4. ц. м. коло год. 9 вечором на території цілого Покуття дався чути землетрус. В самій Коломиї після глухого підземного гуркоту відчули люди нагле потрясення, яке було таке сильне, що задзвонили шиби, а в деяких мешканнях поспадали образи зі стін. Подібні явища відчули в Космачи і Яблонові. Землетрус тревав дві секунди і є мабуть тектонічного походження.

— **Нове українське видання.** Від 1. ц. м. проф. д-р Іван Огієнко розпочав видавати новий науково-популярний журнал, а саме квартальник „Бібліотека Рідної Мови", що виходитиме чотири рази річно й міститиме більші праці, головно підручники й словники для вивчення української мови. Річна передплата 3 зол. Адреса редакції й адміністрації: **Warszawa, ul. Sialowa 25. m. 10; Konto П. К. О. 27110.** Перший випуск „Бібліотеки Рідної Мови" вже вийшов, це праця проф. І. Огієнка: „Рідне Писання" ч. І: Український (академічний) правопис і основи літературної мови, 146 ст., ціна 1 зол.

— **Знову пожежа на Знесінні.** Громаду Старе Знесіння, прилучену до Львова, переслідує якась шайка паліїв, спричинюючи щораз частіше пожежі. Перед кількома днями згоріла як відомо, загорода Тарнавського, а вже нічю на 6. ц. м. вибухла пожежа у властительки реальности Недопитальської й знищила хату та стайню. Підчас гашення знайдено шмати з нафтою, що послужили до підпалу. Поліція арештувала під замітом підпалу двох волоцюг на знесінських горах і відставила до арешту. В справі попередньої пожежі арештовано під замітом підпалу Семена Вертипороха, однак на другий день випущено на волю.

— **Краєва хроніка.** В Микуличині пов. Надвірна арештовано начальника почтового уряду Якубовського за грошеві зловживання на шкоду почти. — На гробі б. начальника вязниці в Станиславові відобрала собі життя його жінка Гелена Хлопацька, заживши отрут та підрізавши собі жили. — В ріці Рибниці пов. Станиславів знайшли трупа Юлії Стренядук з Москанівки косівського повіту. Арештовано Теодора Бабюка, що жив з покійною в ближчих зносинах.

— **Велика летунська катастрофа.** З Москви повідомляють, що біля станції Лопатня на південь від міста Подольск склалася летунська катастрофа, в часі якої згинуло 8 осіб, між ними заступник комісаря для промислу, шеф летунського промислу Баранов з жінкою, шеф цивільної авіації Големан, його заступник Перов, директор фабрики літаків Горгунов, член президії Госплану Зао, пільот Дорфман і механік Плотніков.

Дописи.

РАДЕХІВЩИНА.

Повітове свято „Рідної Школи". В дні 2. липня ц. р. святкувала Радехівщина 10-літній ювилей шкіл „Рідної Школи" в Радехові. Був це ювилей 10-літньої діяльности Кружка „Рідної Школи", що в цім часі 4 роки вів курси гімназійні, 5 літ курси ремісничі, а від 7 літ удержує 6-клясову всенародню школу ім. Тараса Шевченка в Радехові. Курси гімназійні, що випустили у світ поважний гурт молодих інтелігентів, закрила влада. Ремісничі курси припинено з уваги на змінений закон. Зате 6-клясова школа розвивається якнайкраще і по найновішій шкільній реформі стала для Радехівщини необхідною конечністю. — Свято розпочалося в дійсности вже 1. липня ц. р., коли то приїхав до Радехова Преосв. Іван Бучко, щоби рідношкільну працю поблагословити. Преосвященого витала на двірці делегація „Р. Школи" і представники духовенства, кінна бандерія, хор, оркестра і великі маси народу з хоругвами, що супровожали його опісля з двірця до церкви, де по привитанні представниками місцевого громадянства і дітворою „Рідної Школи" Преосвященний відправив молебень і виголосив прегарну проповідь. — Свято в дні 2. липня ц. р. розпочалося Службою Божою на площі Качерівка за містом, яку відправив Преосв. Іван в асисті 30 священиків з повіту і в приявi кільканацятитисячної маси громадянства. Проповідь у часі Служби Божої виголосив о. Думанський, а по Службі Божій Преосв. Іван вдруге загрів серця громадян Радехівщини щиросердечною проповідю, благословляючи працю в повіті на рідно-шкільній ниві. З площі двигнувся по Службі Божій організований похід, що перейшов через ціле місто до Народнього Дому, де міститься домівка „Рідної Школи". В поході взяли участь усі села Радехівщини, що йшли в замкнених відділах, згуртовані під транспарентами всіх культурно-освітніх установ повіту, під звуки оркестри філії „Просвіти" в Радехові і читальні „Просвіти" в Середопільцях. Учасників походу обчислено на 12.000—14.000. На площі перед Народнім Домом, що його обляга багатотисячна маса народу, відбулася рідно-шкільна академія. Отворив її голова рідно-шкільного проводу Радехівщини д-р Селевінка Ярослав промовою з балькону Народнього Дому, по ньому промовляв делегат Головної Управи „Рідної Школи" п. Ясінчук, а вкінчив представник селянства п. Клим Олійник з Гавуннина, що приняв з рук проводу „Р. Ш." нашу школу в опіку громадянства Радехівщини. По відспіванні рідно-шкільного гимну хором філії „Просвіти" в Радехові і національного гимну всіми учасниками свята закінчено академію. — По обідовій перерві відбулася 3-тя частина свята, а саме велика народня забава на площі за містом. У склад тої частини ввійшли продукції оркестри з Радехова і Середополець, читальняних хорів з Радехова, Кривого, Холоїва, Топорова, Дмитрова, Ордова, Виткова Старого і Завидча та показ народніх танків під проводом п. Романа Дибайло. Найкращою точкою були виступи дітей дитячих садків з Радехова, Стоянова, Холоїва, Полового і Виткова Старого, що разом вивели картину „4 пори року", а також виступ дітей радехівської школи, що вивели вправи, між іншими до гимну „Боже великий". Пізно вечором закінчилося свято, що лишило в душах громадянства незатерте враження і почуття зросту нашої сили і свідомости в повіті.

—o—

СПОРТ.

УКРАЇНА — ДРУГИЙ СОКІЛ.

В неділю 10. ц. м. відбудуться в год. 4. попол. на грищі Погоні змагання за вхід до окружної ліги між Україною і Другим Соколом. Українська дружина мимо нещасливої програної з Гасмонеєю находиться у добрій формі і повинна добути в неділю два пункти. Обі дружини грали зі собою 4 рази. Україна виграла одні змагання, Другий Сокіл три. Відношення воріт 4:7 для Сокола. Попередять в год. 2-ій змагання за мистецтво Б-кляси **Лехія II. — Україна II.** Коли Україна II. ці змагання виграє, то піде в табелі на перше місце перед Лехією II.

СПОРТ У ЯВОРОВІ.

В Яворові відбулася низка мячевих змагань яворівського „Сокола" з іншими дружинами, переважно з вислідом корисним для „Сокола".

Дня 6. 8. грав яворівський „Сокіл" з городецьким з вислідом 3:3 (0:2). Ворота для яворівського „Сокола" здобули: Чума, Макаруха й Романець. Суддював п. Друк.

Дня 13. 8. відбулися відплатні змагання тих дружин з вислідом 1:3 (1:2) в користь яворівського „Сокола". Ворота для явор. „Сокола" здобули: Макаруха 2 (1 з карного) і Смук. Суддював п. Друк.

Дня 15. 8. грав „Сокіл" з яворівською жидівською дружиною „Гакоаг" з вислідом 4:0 (2:0). Ворота здобули: Ів. Бриттан, Макаруха 2 й О. Линда. Суддював п. Суруфка. Тут треба замітити, що „Гакоаг" не дістала більше голів лише завдяки доброму брамкареві.

Дня 27. 8. грала дружина „Сокола" ч. II. з „Чайкою" з Немирова з вислідом 2:2. Ворота для „Сокола" здобув Смук (одинокий грач „позичений" з дружини ч. I). Ці змагання були відплатні. Перші відбулися дня 30. 7. в Немирові з вислідом 1:0 в користь „Сокола" II. Суддював О. Линда.

В останніх часах „Сокіл" інтенсивно приготовляється до уладження у вересні ц. р. спортового свята.

Добре було би, якби сільські мячеві дружини набрали відваги розіграти змагання з „Соколом". („У. С.")

Нові книжки й журнали.

„МИ", літературний чвертьрічний журнал, книга I, осінь 1933. Варшава. В-во „Варяг", ст. 146. Зміст: Б. Лепкий: З моїх вікон. Андрій Крижанівський: Міста і люди. Евген Маланюк: Уривки з „Полтави". Листопад. Листи. Балтійська баляда. Ю. К.: Остання атака поручника фон Гагенав. Наталя Лівицька-Холодна: Поезії. М. Рудницький: Европа і ми. Микола Бажан: Трильогія пристрасти. Е. Маланюк: Гоголь. М. Хвильовий: Україна чи Малоросія? (Фрагменти). Лиам О'Флягерти: Громадянська війна перекл. І. В. Дубицького. Літографія і обгортка Петра Холодного. Технічне оформлення М. Куницького. Ціна 4 зол.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, ч. 16. 15. серпня. Зміст: На допомогу жертвам повені. Ю. Сенишин: Дещо про управу сіножатей. Інж. Т. Білоус: Чи добре ми господарюємо. А. Шишковський: Як опікуватися худобою. Інж. Гаврило Мацула: Селянство і кооперат. гарбарня в Яворові. Іван Крижанівський: Плекання ріпи стерніянки. Павло Мулька: Моя пробна годівля шовкопрядки. М. П.: Ліки з меду. М. Бардега: Як хочете, щоб дерева родили — угноюйте їх. А. Гнатовський: Плекання агресту. П. Ковальський: Шкідники наших садів. Роман Коцик: Що найбільше відстрашує наших селян від саджения овочевих дерев. Роман Коцик: Рецензії на книжки. Ціни на садовину і городовину у Львові. І. Блажкевичева: Яким милом прати. М. Костюкевич: Медове вино з червоної порічки. Запитання й відповіді.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки і громадянського життя. Річник I. Том III. Книжка 9. За вересень 1933 р. Зміст: Б. І. Антонич: Ніч. Н. Холодна-Лівицька: З весняних настроїв. А. Мосенда: Антимарія. О. Теліга: * * *. М. Середа: Степове. Юрій Г-в: Їх прийшло дванадцять. Лиям О'Флягерти: Дика коза. О. Теліга: Літо. В. Устиянович: Корнило Устиянович. М. Гайворонський: З музики. Л. Луців: Вальтер Скот. Кидалер: Татарські люди. Ол. Наріжний: Соціялістичним критикам. Дм. Донцов: Агонія більшовизму і екзистенціялізм. А. Ст-ий: Англійська дитина. Анрі Мімо: Варвар з Індії. М. Л.: З пресового фільму. Бібліографія.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО, Париж 20. серпня 1933. Рік I. ч. 17. Видає Український Народній Союз у Франції (гектографоване). Зміст: 1. Здійснювання плянів. 2. Федір Крушинський: По лобі угодовців. 3. І. Д.: Міжнародні події. 4. Ігор Ґраніт: Голод (новеля). На Україні. 5. На Східних Землях. 6. На Західних Землях. 7. Огляд преси. 8. За Океаном. 9. Ріжні вісті. 10. З діяльности організацій: Українське Товариство „Рідна Хата" в Монлюсон, Українське Товариство Просвіта в Сант-Еньян, Українське Товариство Просвіта в Комантрі, Українська Громада в Мезон-Альфор, Українське Товариство Просвіта у Фрівій, Українське Товариство Просвіта в Мелен. 11. Примір гідний наслідування. 12. Від Редакції.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 7. IX. год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор".

Пятниця, 8. IX. год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор".

Субота 9. IX. год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 7. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин".

Пятниця, 8. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин".

Субота, 9. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин".

Кіна.

АДРІЯ: „Світла та блески цирку".
АПОЛЬО: „14-го липня".
АТЛЯНТИК: „Син мимохіть".
КАСІНО: „Остання цариця".
КОПЕРНИК: „Прощання зі зброєю" (Ґері Купер).
КОЛІСЕЙ: „Жінка камелеон" і ревія „Ярмарок сміху".
МАРУСЕНЬКА: „Прощання зі зброєю" (Ґері Купер).
МІРАЖ: „Акселя", „Кіноманяк" (Гар. Льойд).
МУЗА: „Королева скорости".
ПАЛЯС: „Адютант його Величности" Власта Бур'ян).
ПАН: „Ґальо Париж! Ґальо Берлін!" і ревія (виступ львівських артистів).
ПАСАЖ: „Вязень із Каєнни" та „Фліп і Флап за кратами".
СТИЛЕВЕ: „Люди в готелі" і ревія Поворот соломяних вдівців".
ХИМЕРА: „Пісня ночі" (Я. Кепура).
УТІХА: „Бастер жениться" та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 6. вересня 1933.

Братислава (279,3) 12.30, 18.25 Концерт; **Бреслав** (325) 17.50 Пісні, 20.00 Веселий концерт; **Міляно** (331,4) 20.30 „Сакунталя" оп. Альфана; **Штутгарт** (360,6) 21.30 Фортепян; **Білгород** (429,7) 16.00, 19.55 Пісні; **Рим** (441,2) 17.15 Солісти, 20.15 Спів: Белючі (сопран); **Відень** (518,1) 19.00 Оп. музика, 20.45 Симф. концерт; **Будапешт** (550,5) 17.30 Пісні; **Харків** (937,5) 9.00 Гумор, сатира, 13.50 Рос. нар. музика, 15.00 Етногр. концерт для молоді, 19.45 Симф. концерт із Української Фільгармонії.

Пятниця, 8. вересня 1933.

Кенігсберг (217,1) 19.00 „Ондіне" муз. драма Фуке-Гофмана; **Братислава** (279,3) 14.50 Концерт, 18.05 „Литва", 19.30 „Продана наречена" оп. Сметани; **Ляйпціґ** (389,6) 21.00 Концерт; **Білгород** (429,7) 12.05 Нар. музика; **Рим** (441,2) „Ле Жонглер де Нотрдам" оп. Маснета; **Прага** (488,6) 19.30 „Фігарове весілля" оп. Моцарта; **Відень** (518,1) 19.00 Концерт; **Будапешт** (550,5) 17.30 Пісні; **Харків** (937,5) 9.00 Оп. арії, 10.00 Музика для дітей, 13.50 Квартет, 15.00 Українське тріо, 18.00 Увертюри й оп. арії 19.00 Легка й танк. музика.

Львівське радіо.

Четвер, 6. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 15.50, 22.45 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.15 Для дітей: „Праця"; 16.30 Дуети (Дудичівна, сопран, Йос. Корольkевич, баритон); 17.00 Камер. концерт; 18.15 Кохання Собіського; 19.15 Битва під Віднем; 19.45 „В огороді Собіських і Жовківських"; 20.00 Авд. з нагоди нац. свята Бразилії; 20.40 Веч. денник; 20.50 Фейл.: „Справа леді Четерлі"; 21.00 Концерт орхестри; 22.30 Спортові вістки.

Пятниця, 8. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.35 Концерт; 14.55, 15.15, 15.50, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт симф. орхестри; 17.00 100 проц. російський европеєць (Ів. Тургенев); 17.15 Спів (Аргасінець, сопран), фортепян (Девойно-Солоґуб); 18.15 Новий устрій самоврядування; 18.35 Вістки з поля бою під Віднем; 19.30 Трансм. з Братислави „Продана наречена" оп. Сметани; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Банк Польський в середу платив за доляри по 6.08 зол. У приватних оборотах долян 6.15—6.20 зол.

Золото: доляри 9.03—9.08, дукати 84—84.20, франки 36.50—36.80, рублі 4.70—4.78. Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.75, 125.06, 124.44; Данціґ 173.60, 173.17; Голяндія 360.50, 361.00, 359.60; Льондон 28.36—28.37, 28.52, 28.22; Париж 35.02, 35.11, 34.93; Швайцарія 172.75, 173.18, 172.32; Італія 47.10, 47.33, 46.87.

Акції.

Банк Польський 83 і пів, 84, 83 і три четверті.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 6. IX.: З приводу знижкової тенденції цін на масло не ставиться. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3.80 зол. за копу. Тенденція на масло, сметану, молоко і яйця слаба.

АДВОКАТ д-р Іван Волошин переніс

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.